

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

РЕШЕНИЕ № 13

София, 4 юни 1998 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Живко Сталев

Членове: Асен Манов

Цанко Хаджистойчев

Станислав Димитров

Неделчо Беров

Димитър Гочев

Стефанка Стоянова

Иван Григоров

Тодор Тодоров

Александър Арабаджиев

Георги Марков

Маргарита Златарева

при участието на секретар-протоколита Силвия Василева разгледа в закрито заседание на 4 юни 1998 г. конституционно дело № 11/1998 г., докладвано от съдията Тодор Тодоров.

Делото е образувано на 19 март 1998 г. по искане на група от 53-ма народни представители от XXXVIII Народно събрание. Подателите на искането молят Конституционния съд на основание чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията да обяви за противоконституционни разпоредбите на чл.5, ал.1, т.2, чл.5, ал.2 и чл.12, ал.2 от Правилника за организацията и

дейността на Народното събрание /ДВ, бр.44 от 1997 г. и ДВ, бр.27 от 1998 г./.

С определение от 31 март 1998 г., съдът въз основа на мотивите на искането прецени, че по чл.5, ал.1, т.2 и чл.5, ал.2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание /ПОДНС/ всъщност се оспорва конституционността само на изменението и допълнението на двете разпоредби с § 1 от решението на Народното събрание за изменение и допълнение на ПОДНС /ДВ, бр.27 от 1998 г./. Поради това, съдът допусна за разглеждане по същество искането за установяване на противоконституционността на § 1 от решението на Народното събрание за изменение и допълнение на ПОДНС /ДВ, бр.27 от 1998 г./, а така също и на разпоредбата на чл.12, ал.2 ПОДНС /ДВ, бр.44 от 1997 г./.

В предоставения му 14 дневен срок конституираното като заинтересувана страна Народно събрание е представило писмено становище по делото, изготвено от Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията.

По § 1 от решението на Народното събрание за изменение и допълнение на ПОДНС

Съдът констатира, че с § 1 от решението на Народното събрание за изменение и допълнение на ПОДНС /ДВ, бр.27 от 1998 г./ е въведено ново основание за предсрочно освобождаване на председателя и заместник-председателите на Народното събрание, а именно “при преустановяване съществуването на парламентарната група, от която е излъчен” – чл.5, ал.1, нова т.2 ПОДНС. Със същия параграф се изменя чл.5, ал.2 ПОДНС в смисъл, че прекратяването на пълномощията в този

случай се приема без да се обсъжда и гласува. Според подателите на искането “Това е правно неиздържано и се нарушава конституционния принцип на правовата държава /преамбюла на Конституцията и чл.4, ал.1 и чл.5, ал.1.../”.

Съдът не намира, че в този случай е нарушена Конституцията и споделя изразеното в становището на Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията разбиране, че тези проблеми “не са предмет на конституционно уреждане и са от изключителна компетентност на самото Народно събрание”. Съдът е имал възможност да посочи вече в решение № 16 от 10 ноември 1992 г. по к.д. № 25/1992 г. /ДВ, бр. 94 от 1992 г./, че съдържащата се в чл.73 от Конституцията възможност “прекратяването на правомощията да се реши нормативно от Народното събрание в правилника за неговата организация и дейност, съответства на характера на доминиращите организационни и представителни функции на председателя на Народното събрание...”. Очевидно така изяснената конституционно установена възможност обхваща както основанията за предсрочно освобождаване на председателя и заместник-председателите на Народното събрание /чл.5, ал.1 ПОДНС/, така и реда, по който това става /чл.5, ал.2 ПОДНС/. Съдът не открива основание, което да налага изоставяне на възприетото в цитираното решение разбиране, поради което приема, че искането в тази му част следва да бъде отхвърлено.

По член 12, ал.2 ПОДНС

Разпоредбата на чл.12, ал.2 ПОДНС предвижда, че “Минималният брой народни представители за образуване на парламентарна група е 10”. В искането си народните представители поддържат, че тази разпоредба ограничава “правата на народните

представители да се съюзяват и образуват формални групи за защита интересите не само на своите избиратели, а и на целия народ”.

Съдът приема, че въпросът за минималната численост на парламентарните групи се отнася до организацията и функционирането на Народното събрание и следва да се реши от самото него. Единствената конституционна разпоредба, в която се споменават парламентарните групи е разпоредбата на чл.99, уреждаща съставянето на правителството. Съдът не намира изрично установен конституционен критерий за определяне на числеността на парламентарните групи. Може да се приеме, че определянето на минимална численост на парламентарните групи според установената норма за народно представителство по разумен и справедлив начин съответства на изразената воля на избирателите в подкрепа на определен мандат, изразен в предизборната програма. Този подход има характер на трайно установена парламентарна практика и закрепването му в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание не противоречи на Конституцията. Поради изложените съображения искането следва да бъде отхвърлено.

Конституционният съд на основание чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията

РЕШИ:

Отхвърля искането на 53-ма народни представители от XXXVIII Народно събрание за обявяване на противоконституционност на § 1 от решението на Народното събрание за изменение и допълнение на

ПОДНС /ДВ, бр.27 от 1998 г./ и на чл.12, ал.2 ПОДНС /ДВ, бр.44 от 1997 г./.

Председател:

Живко Сталев

Членове:

Асен Манов

Иван Григоров

Цанко Хаджистойчев

Тодор Тодоров

Станислав Димитров

Александър Арабаджиев

Неделчо Беров

Георги Марков

Димитър Гочев

Маргарита Златарева

Стефанка Стоянова